

Interpretatio orationis Pater noster

Ἑρμηνεία εἰς τὸ, "Πάτερ ἡμῶν"

59.627

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Πατέρα λέγεις, ἄνθρωπε, τὸν Θεόν; Καλῶς λέγεις. Ἔστι γὰρ Πατὴρ πάντων. Ἀλλὰ σπεῦδε ἐργάζεσθαι ἔργα ἀρέσκοντα τῷ Πατρὶ σου. Εἰ δὲ κακὰ ποιεῖς ἔργα, πρόδηλον ὅτι τὸν διάβολον ἐπικαλῆ πατέρα· αὐτὸς γὰρ ἔστιν ὁ ἔφορος τῶν κακῶν. Διὸ σπεῦδε ἐκφυγεῖν τοῦτον, ἀρέσαι δὲ τῷ ἀγαθῷ Πατρὶ καὶ ποιητῇ σου. Ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Καὶ τί γάρ; οὐκ ἔστιν ἅγιος ὁ Θεός; Ναί, ἅγιος· ἀλλὰ τοῦτο λέγεις, Ἐν ἐμοὶ ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ὅπως ἴδωσιν οἱ ἄνθρωποι τὰ καλὰ ἔργα μου, καὶ δοξάσωσι τὸν Πατέρα καὶ ποιητὴν μου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Τί γάρ; οὐκ ἔστι βασιλεὺς ὁ Θεός, ὅτι μέλλει ἔρχεσθαι ἡ βασιλεία αὐτοῦ; Ναί, βασιλεὺς ἔστι πάντων, ἀλλ' ὥσπερ πόλις κυκλωθεῖσα ὑπὸ ἐχθρῶν ζητεῖ ἐλθεῖν τὴν δύναμιν τοῦ βασιλέως, καὶ ἐξελεῖσθαι αὐτήν· οὕτω δὴ καὶ ἡμεῖς κυκλωθέντες ὑπὸ τῶν ἐναντίων δυνάμεων καὶ ὑπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ πονηρῶν λογισμῶν, ζητοῦμεν ἐλθεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἐξελεῖσθαι ἡμᾶς. Καὶ κατὰ ἄλλον τρόπον· ἐπειδὴ ὁ προφήτης λέγει, Ἐβασίλευσεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὰ ἔθνη, τῷ παρελθόντι χρόνῳ ὡς μέλλοντι χρῆσάμενος, χάριν τούτου κράζομεν· Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, Κύριε· τουτέστιν, Ἐλθέτω ἐφ' ἡμᾶς τὰ ἐλέη σου· Γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Λέγει γὰρ οὕτω· Κύριε, ὥσπερ ἐγένετο τὸ θέλημά σου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ εἰσὶν ἄγγελοι ἅπαντες ἐν εἰρήνῃ, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ὁ ὠθῶν καὶ ἀντωθούμενος, οὔτε τύπτων καὶ τυπτόμενος, ἀλλὰ πάντες ἐν εἰρήνῃ βαθεῖα· οὕτω καὶ ἐν ἡμῖν τοῖς ἐπὶ γῆς ἀνθρώποις γενηθήτω τὸ θέλημά σου· ἵνα πάντα τὰ ἔθνη ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ δοξάσωμεν τὸν ποιητὴν 59.628 καὶ Σωτῆρα ἡμῶν. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Ἐπιούσιον ἄρτον λαβεῖν αἰτοῦμεν. Ἄρτος δὲ ψυχῆς λόγος Θεοῦ, καθὼς ἔφη τις τῶν ἁγίων· Ἄνοιγε, τέκνον, σὸν στόμα λόγῳ Θεοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο συχνοτέρως μνημονεύειν Θεοῦ καλὸν ἢ ἀναπνεῖν· Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Λέγει δὲ οὕτω. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ χρεῖα ἡμῶν, τουτέστι, τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ τὰ πταίσματα, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν πᾶσι τοῖς πταίουσι καὶ ἁμαρτάνουσιν εἰς ἡμᾶς ἀδελφοῖς ἡμῶν, ἐλευθέρους τε καὶ δούλους, καὶ πᾶσι τοῖς ὑποχειρίοις ἡμῶν. Ταῦτα λέγων, ἄνθρωπε, ἐὰν οὐ ποιῆς οὕτως, ἐνόησον ὅτι φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν ἡμᾶς εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος· καὶ διορθωσάμενος ἐπίστρεψον πρὸς τὸν ποιητὴν καὶ Κύριον. Ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἐὰν ζητήσῃ ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς σινιάσαι, ὡς τὸν σῖτον, ὥσπερ καὶ τοὺς ἀποστόλους ἐζήτησε, καὶ ὡς δέον ἀπέτυχεν, ἀλλ' ὡς τὸ πάλαι Ἰὼβ, μὴ δῶς αὐτῷ ἐξουσίαν καθ' ἡμῶν· ἀλλ' εἰ καὶ πονηρὸς ἄνθρωπος θελήσῃ πειρᾶσαι ἡμᾶς ἢ ἀδικῆσαι, μὴ δῶς ἡμᾶς εἰς τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀλλὰ σκέπασον ἡμᾶς ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερύγων σου. Ὅτι σοῦ ἔστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις. Κύριε, ἐπεὶ σὴ ἔστιν ἡ βασιλεία, μὴ ἐάσης ἡμᾶς φοβηθῆναι ἑτέραν βασιλείαν, εἴτε δεσποτεῖαν ἄλλην, εἰ καὶ ἄξιοί ἐσμεν κολάσεως διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. Σὺ ἡμᾶς, οἶω θέλεις τρόπῳ, τιμώρησον, καὶ μὴ παραδῶς ἡμᾶς εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· ἀλλ' ἐμπεσώμεθα εἰς χεῖράς σου ὅτι ὡς ἡ μεγαλωσύνη σου, οὕτω καὶ τὸ ἔλεός σου, Πάτερ παντοκράτορ, εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.